

Nordkalk Oy Ab
Skräbbölentie 18, 21600 PARAINEN
1796277-5

Päätös Tukes 6313/03.01/2024

Asia

Poltetun kalkin terminaali ja sammutetun kalkin valmistus

Kohde

Yrityksen tiedot: Nordkalk Oy Ab (1796277-5)
Kohteen sijaintiosoite: Veitsiluoto Ovi 844, 94101, KEMI
Kiinteistötunnukset: 240-26-2601-12
Kohde ei sijaitse pohjavesialueella

Päätös

Nordkalk Oy Ab saa toteuttaa hakemuksessa kuvaamansa poltetun kalkin (CaO) terminaalitoiminnot ja sammutetun kalkin valmistuksen Kemin Veitsiluodossa. Toiminnanharjoittajan on toimittava ilmoituksissa esittämällään tavalla, ellei lupaehtoisissa muuta määrätä, sekä noudatettava vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annettuja säännöksiä. Kohteen toiminta katsotaan kemikaalien laajamittaiseksi käsittelyksi ja varastoinniksi. Laitos luokitellaan lupalaitokseksi (VNa 685/2015 4 §).

Vaaralliset kemikaalit

Vaarallisia kemikaaleja saa varastoida laitoksella enintään liitteenä olevan kemikaaliluettelon mukaiset määrät. Laitoksen kemikaaliluettelon tunnus KemiDigissä on 16219.

Konsultointivyöhyke

Kohteen konsultointivyöhyke on 0,2 km. Konsultointivyöhyke määritellään kohteen kiinteistön rajasta. Kunnan tulee pyytää konsultointivyöhykkeellä tapahtuvista kaavamuutoksista ja merkittävämmästä rakentamisesta lausunto Tukesilta ja pelastuslaitokselta.

Laitoksen käyttöönotto ja tarkastus

Toiminnanharjoittaja pyytää Tukesilta käyttöönottotarkastusta hyvissä ajoin ennen suunnitellun toiminnan aloittamista

Käyttöönottotarkastuksen jälkeen Tukes tekee kohteeseen määräaikaistarkastuksen viiden vuoden välein (685/2015 28 §).

Toiminnan kuvaus

Nordkalk suunnittelee Kemin Veitsiluotoon poltetun kalkin (kalsiumoksidin, CaO) terminaalitoimintoja, eli poltetun kalkin tuontia, varastointia ja säiliöautoihin lastausta, sekä poltetun kalkin fraktiointia, eli hienonnusta ja seulontaa. Poltettu kalkki tuodaan alueen satamalaiturille laivoilla. Laivoista poltettu kalkki puretaan kahmarilla pölynpoistolla varustettuun vastaanottosuppiloon.

Vastaanottosuppilosta poltettu kalkki kuljetetaan katettuja kuljetinhihnoja ja elevaattoreita pitkin varastosiiloihin. Poltettu kalkki fraktioidaan suljetussa tilassa varastosiilojen yhteydessä. Tuote siirretään säiliöautoihin asiakkaille kuljettamista varten. Lastauksessa käytetään pölyn talteenottoa.

Terminaalitoiminnan lisäksi Nordkalk suunnittelee sammutetun kalkin valmistusta ja varastointia sekä säiliöautoihin lastausta. Sammutusprosessissa (tässä tapauksessa ns. kuivasammutus) poltettuun kalkkiin lisätään kontrolloidusti vettä, jolloin tapahtuu kemiallinen reaktio, jossa poltettu kalkki reagoi veden kanssa muodostaen sammutettua kalkkia $\text{Ca}(\text{OH})_2$. Prosessi on eksoterminen ja siinä vapautuu lämpöä ja vesihöyryä. Sammutus tapahtuu sammuttimessa ja muodostuva lämpötila on noin 100 °C. Syntyvä höyry johdetaan ulos sammuttimesta tekstiilisuodattimen kautta ilmakehään. Prosessi tapahtuu normaalissa ilmanpaineessa.

Sammuttamon toiminta aloitetaan, kun ympäristölupahakemuksen mukainen päätös on saatu ja sammuttamon laitteet ja rakenteet on rakennettu, aikataulutavoite on aloittaa sammutetun kalkin valmistus vuonna 2025.

Alueella varastoidaan poltettua kalkkia (kalsiumoksidi) ja sammutettua kalkkia (kalsiumhydroksidi). Poltetun kalkin (kalsiumoksidin) kerrallaan varastoitava maksimimäärä on 6600 tonnia. Varastointi tapahtuu teräksisissä siiloissa.

Sammutetun kalkin (kalsiumhydroksidi) kerrallaan varastoitava maksimimäärä on

700 tonnia. Varastointi tapahtuu teräksisissä siloissa. Lisäksi alueella varastoidaan vähäisiä määriä (200 l) voitelu- ja hydraulijäykkä sekä kunnossapidon aerosoleja.

Päätöksen ehdot

1. Laitokselle tulee nimetä käytönvalvoja, joka on suorittanut Tukesin järjestämän kemikaalien käytönvalvojan pätevyyskokeen hyväksytysti. Tarvittaessa käytönvalvojalle tulee nimetä myös sijainen. (L 390/2005 29 §, VNa 685/2015 12 §)
2. Laitosta koskevat dokumentit (esim. sisäinen pelastussuunnitelma, PI-kaaviot, ohjeet, riskienarviointi) tulee päivittää vastaamaan laitoksen lopullista toteutusta. (L 390/2005 10 §)
3. Laitokselle laaditun riskien arvioinnin tulokset tulee huomioida suunnittelussa, käytössä ja ohjeistuksessa. Arvioinnissa esille tulleet toimenpiteet riskien hallitsemiseksi tulee toteuttaa. (L 390/2005 10 §)
4. Laivan purkua varten tulee laatia ohjeistus, jossa on määritetty ne sääolosuhteet (esim. tuuli ja sademäärä), jolloin purkua voi tehdä ja ei voi tehdä. Ohjeistuksessa tulee olla määriteltynä henkilö, joka voi päättää purkuolosuhteiden sopivuudesta. (L 390/2005 11 §, VNa 856/2012 64 §)
5. Kalkin sammuttamolle tulee tehdä prosessiriskien arviointi ennen sen käyttöönottoa (L 390/2005 10 §)
6. Sisäiseen pelastussuunnitelmaan tulee päivittää tämän päätöksen kohdassa "Johtopäätökset sisäisestä pelastussuunnitelmasta" esitetyt asiat. Päivitetty pelastussuunnitelma tulee toimittaa pelastuslaitokselle. Jatkossa pelastussuunnitelma tulee tarkastaa vähintään kolmen vuoden välein. (VNa 685/2015 17-18 §)
7. Toiminnanharjoittajan on järjestettävä kemikaalionnettomuuksiin liittyviä omatoimisia harjoituksia säännöllisesti kaikille alueella toistuvasti työskenteleville henkilöille. Toiminnanharjoittajan on laadittava laitokselle ajantasainen harjoitussuunnitelma kemikaalionnettomuuksien varalta. Sisäisen pelastussuunnitelman harjoituksen kulusta ja havainnoista on pidettävä kirjaa. Toiminnanharjoittajalla on oltava menettelytapa, jolla kehitetään sisäistä pelastusvalmiutta pelastusharjoituksissa tehtyjen havaintojen perusteella. (L 390/2005 28 §, VNa 685/2015 19 §)
8. Laitokselle tulee laatia ennakkohuolto- ja kunnossapitosuunnitelma, joka kattaa vaarallisten kemikaalien käsittelyyn ja varastointiin tarkoitettujen laitteistojen, putkistojen ym. toimintakunnon sekä hälytysjärjestelmien ja turvalaitteiden toimivuuden säännöllisen varmistamisen. Tehdyistä tarkastuksista ja testauksista pidetään kirjaa. (L 390/2005 12 §, VNa 856/2012 63 §)

9. Laitteistot, säiliöt ja putkistot sekä kemikaalien varastointitilat ja -paikat varustetaan turvallisen käytön ja onnettomuustilanteisiin varautumiseen edellyttämillä merkinnöillä. (VNa 856/2012 58-60 §)
10. Laitteistoille on laadittava käyttö- ja huolto-ohjeet. Ohjeissa otetaan huomioon myös poikkeavat tilanteet. Laitoksen henkilökunnalle sekä laitoksella työskenteleville ulkopuolisille henkilöille, kuten autonkuljettajille, on annettava ohjeistus sekä riittävästi koulutusta ja opastusta laitoksen toiminnasta ja siihen liittyvistä vaaroista ennen käyttöönottoa. Kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteiden on oltava henkilökunnan nähtävillä. (VNa 856/2012 64 §)
11. Laitoksella on oltava asianmukaista torjuntakalustoa mahdollisen vuodon nopeaa keräämistä ja ympäristöön leviämisen estämistä varten. Torjuntakaluston käyttöä tulee harjoitella. (VNa 856/2012 73 §)
12. Toiminnanharjoittajan tulee noudattaa systemaattista muutostenhallintamenettelyä, jonka avulla arvioidaan prosessi-, laite- ja toimintatapamuutosten aiheuttamat riskit ja määritetään toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Muutostenhallintamenettelyssä on määritettävä kemikaalien käytönvalvojan rooli ja on varmistettava, että kemikaalien käytönvalvojalla on riittävät edellytykset turvallisen toiminnan varmistamiseksi. (Vna 685/2015 12 §)
13. Toiminnanharjoittajan on luotava työlupamenettely, jolla voidaan varmistaa, että vaarallisten kemikaalien laitteistoihin liittyvät työt voidaan suorittaa turvallisesti. (L 390/2005 11 §, VNa 576/2003 liite 2, kohta 1.2)
14. Samalla tehdasalueella sijaitsevien toiminnanharjoittajien on toimittava yhteistoiminnassa suuronnettomuuksien torjumiseksi ja onnettomuuksien seurausten leviämisen estämiseksi. (685/2015 22 §)

Päätöksen perustelut

Tuotantolaitoksen sijoittuminen

Kohde sijaitsee teollisuusalueeksi kaavoitetulla alueella. Kaavamerkinnot mahdollistavat suunnitellun toiminnan. Toiminta sijoittuu asemakaavassa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueelle, jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen (T/kem), sekä ohjeelliselle satama alueelle, jolla saa käsitellä ja käsitellä ja varastoida kemikaaleja (LS-1/kem). Alue ei sijaitse pohjavesialueella. Hakemuksen mukaan alueella on aiemminkin ollut kalkin varastointitoimintaa ja sammutetun kalkin valmistusta.

Tuotantolaitoksesta aiheutuvat riskit ja niiden hallinta

Päätöksen ehdoilla 1 ja 2 varmistetaan, että tuotantolaitoksella huolehditaan vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin velvoitteiden

noudattamisesta. Tukesin valvonnassa olevan laajamittaisen vaarallisia kemikaaleja käsittelevän lupalaitoksen tulee nimetä kemikaalien käytönvalvoja ja ylläpitää sisäistä pelastussuunnitelmaa.

Toiminnanharjoittaja on arvioinut vaarallisten kemikaalien käsittelyyn ja varastointiin liittyvät riskit. Tunnistettujen toimenpiteiden toteuttaminen varmistetaan päätöksen ehdolla 3. Laitoksella ei käsitellä tai säilytetä räjähdysvaarallisia kemikaaleja tai kaasuja ja toiminnanharjoittaja on arvioinut, että laitoksella ei ole räjähdysriskiä. Lukuun ottamatta käytettäviä vastaanottosuppiloita kalkin käsittelyprosessi on suljettu ja koteloitu ja käytössä on pölysuodattimet. Laitoksen merkittävimmät riskit ovat sähkökeskus- tai muuntajapalo sekä laivan purun yhteydessä tapahtuva poltetun kalkin pölyäminen ja variseminen laiturialueelle. Varisseen kalkin kastuessa tapahtuu lämpöä vapauttava reaktio, joka voi kuumentaa ja sytyttää palavaa materiaalia. Hakemuksen mukaan purussa varissut kalkki siivotaan heti pois laiturialueelta, eikä siellä säilytetä palavaa materiaalia. Laivan purkua ei tehdä kovalla tuulella tai sateella. Ohjeistus laivan purulle sopivista sääolosuhteista on varmistettu lupaehdolla 4.

Hakemuksen ja sen liitteenä olevan prosessiriskienarvioinnin mukaan kalkin sammuttamo on tarkoitus rakentaa ja käyttöönottaa myöhemmin. Laitteiden hankinta on vielä kesken, joten sammuttamon prosessiriskien arviointia ei voitu tehdä hakemusvaiheessa riittävällä tarkkuudella. Sammuttamon riskienarvioinnin tekeminen ennen prosessin käyttöönottoa varmistetaan päätöksen ehdolla 5.

Laitoksen kemikaalit varastoidaan niille tarkoitetuissa siiloissa. Muut kemikaalit varastoidaan lukituissa kemikaalikaapeissa.

Tuotantolaitos on palo-osastoitu, laitoksella on käytössä automaattinen palohälytys- ja ilmoitusjärjestelmä.

Johtopäätökset sisäisestä pelastussuunnitelmasta

Lupahakemuksen yhteydessä toimitettu sisäinen pelastussuunnitelmaa tulee täydentää VNa 685/2015 ja Tukes-ohjeen 8-2015 Sisäinen pelastussuunnitelma mukaisesti. Pelastussuunnitelmaa edellytetään täydennettäväksi lupaehdoissa 2 ja 6.

Täydennettävät asiat:

1. Pelastussuunnitelman laajuus kohta: pelastussuunnitelman laatimisvelvollisuus perustuu valtioneuvoston asetuksen 685/2015 17 §, lisäksi pelastuslain (379/2011) 15 § edellyttää pelastussuunnitelman laatimista. Viimeisin Tukes ohje pelastussuunnitelman laatimiselle on Tukes-ohje 8-2015.

2. Täydentäkää laitoksen sisäinen pelastusorganisaatio vastaamaan laitoksen organisaatiota (Tukes-ohje 8-2015, kohta 2.2.)
3. Lisätkää kohtaan palo-ilmoittimet selvitys ulkoisista hälyttimistä ja niiden aiheuttamista toimenpiteistä. (Tukes-ohje 8-2015 kohta 2.3.4.)
4. Täydentäkää hätäilmoituksen tekemis-kohtaan valvomon puhelinnumero.
5. Lisätkää sisäiseen pelastussuunnitelmaan kuvaus savunpoistojärjestelmästä. (Tukes-ohje 8-2015 kohta 2.4.1.)

Lupahakemuksen käsittely

- Hakemuksen vastaanottaminen, 30.05.2024
- Täydennyksen pyytäminen, 28.06.2024
- Täydennyksen vastaanottaminen, 15.08.2024
- Lausunnon pyytäminen, 22.08.2024
- Kuuleminen, 27.08.2024
- Lausunnon vastaanottaminen, 17.09.2024, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Lausunnon vastaanottaminen, 20.09.2024, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Lupahakemuksesta ei jätetty muistutuksia. Lupahakemuksesta kysyttiin lausunnot Lapin pelastuslaitokselta, Pohjois-Suomen AVIn työsuojeluyksiköstä sekä Lapin ELY-keskukselta. Lapin pelastuslaitos ei antanut asiasta lausuntoa, muut lausunnot on toimitettu toiminnanharjoittajalle sähköpostilla 27.9.2024.

Käsittelymaksu

Päätösmaksu 2900 €. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus (Palkeet) lähettää laskun hakijalle. (Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista 1283/2021)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta oheisen valitusosoituksen mukaisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. (L 390/2005 126 §)

Sovelletut säädökset

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005)
Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015)

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista (856/2012)

Lisätietoja päätöksestä

Ylitarkastaja Anna Pääkkönen, anna.paakkonen(at)tukes.fi, puh. 029 505 2247

Voimassaolo

Toistaiseksi

Esittelijä: Anna Pääkkönen, Ylitarkastaja

Ratkaisija: Kati Hietämäki, Ryhmäpäällikkö

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

Tiedoksi

Lapin pelastuslaitos
Pohjois-Suomen AVI/ työsuojelu
Lapin ELY

VALITUSOSOITUS

1. MITEN VALITUS TEHDÄÄN

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituksessa pitää olla seuraavat asiat ja asiakirjat:

- hallinto-oikeus, jolle valitus osoitetaan (toimivaltainen hallinto-oikeus ilmoitettu jäljempänä)
- päätös, johon haetaan muutosta, liitteineen; alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- muutokset, joita valittaja päätökseen vaatii, ja niiden perustelut
- tieto siitä, mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi, asuinkunta, puhelinnumero, postiosoite ja muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- tiedoksisaantitodistus tai muu tieto valitusajan alkamisesta
- valitusosoitus

Valituksen voi laatia valittajan puolesta myös laillinen edustaja tai asiamies. Tällöin on ilmoitettava lisäksi laatijan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

2. MINKÄ AJAN KULUESSA VALITUS TEHDÄÄN

Valitusaika on 30 päivää. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esim. saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.
- Jos päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen ja kuulutuksen julkaisemisajankohdasta.

3. MITEN VALITUS TOIMITETAAN PERILLE

Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Ahvenanmaan hallintotuomioistuinta lukuun ottamatta valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava hallinto-oikeudelle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia.

4. OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 €. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. [Tuomioistuinmaksulaissa](#) (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

5. MINNE VALITETAAN

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189 (käyntiosoite Torikatu 34-40), 90101 Oulu

